BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Conferință de presă

Raport asupra stabilității financiare Nr. 16 (2/2018)

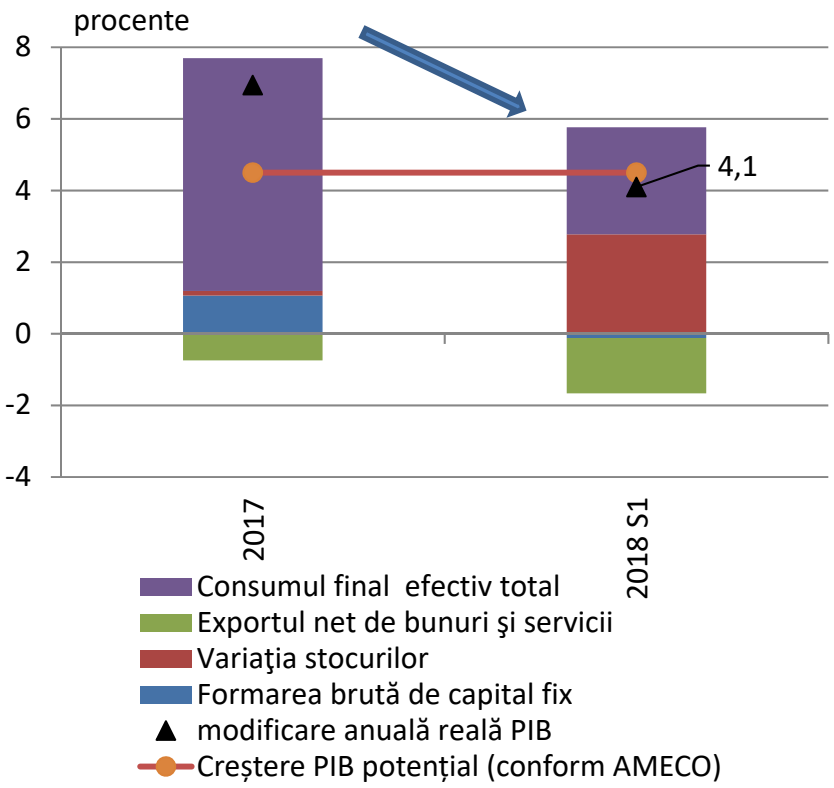
Liviu Voinea
Viceguvernator

București, 10 decembrie 2018

1. Evoluții pozitive ale economiei

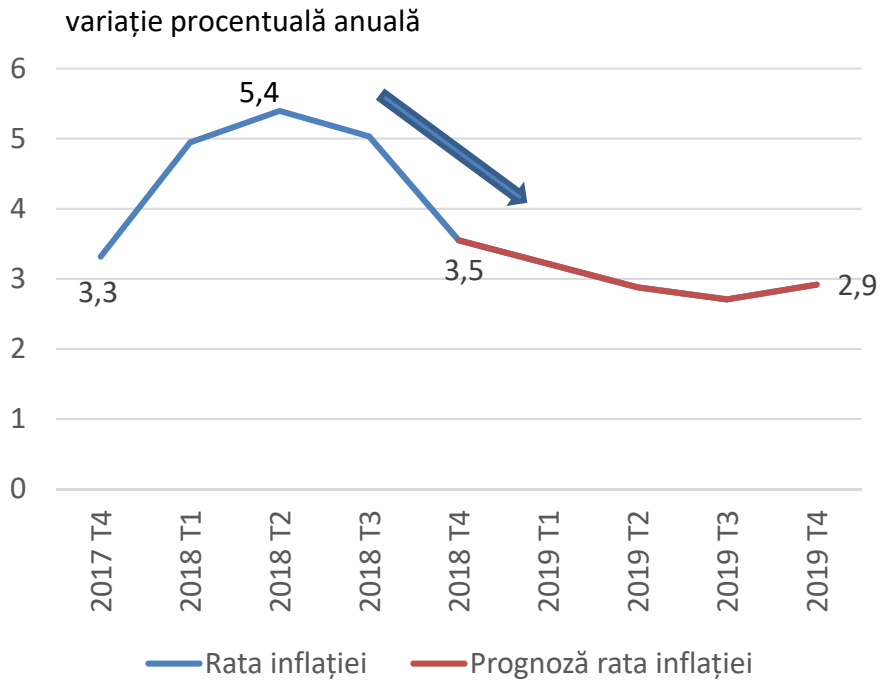
Scăderea riscului de supraîncălzire

Decelerarea creșterii economice

Sursa: INS, AMECO, calcule BNR

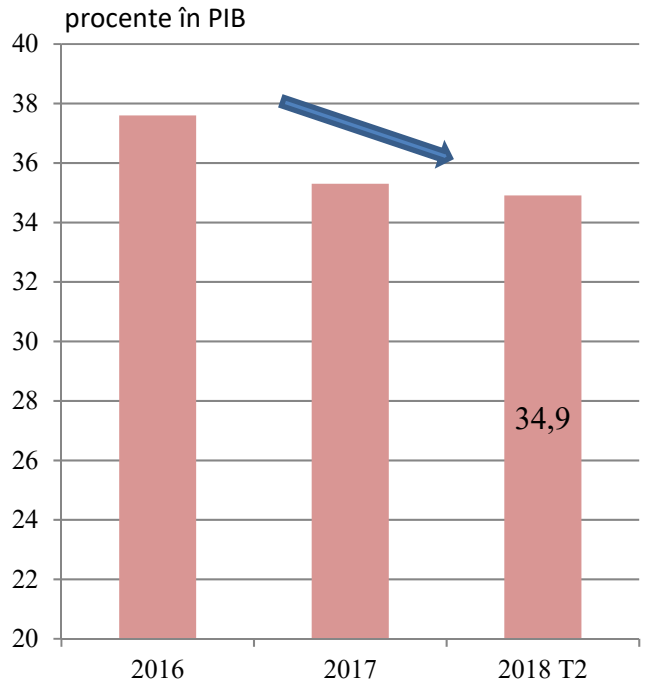
Rata inflației

Sursa: INS, calcule și proiecții BNR

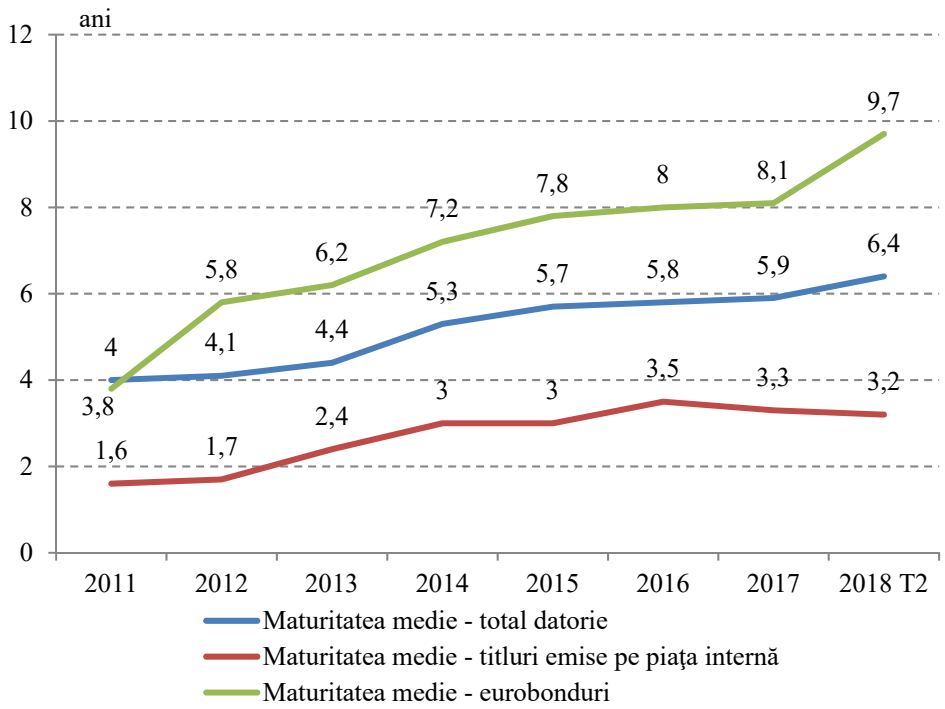
Datoria publică

Datoria publică a României

Notă: metodologie SEC2010
Sursa: MFP

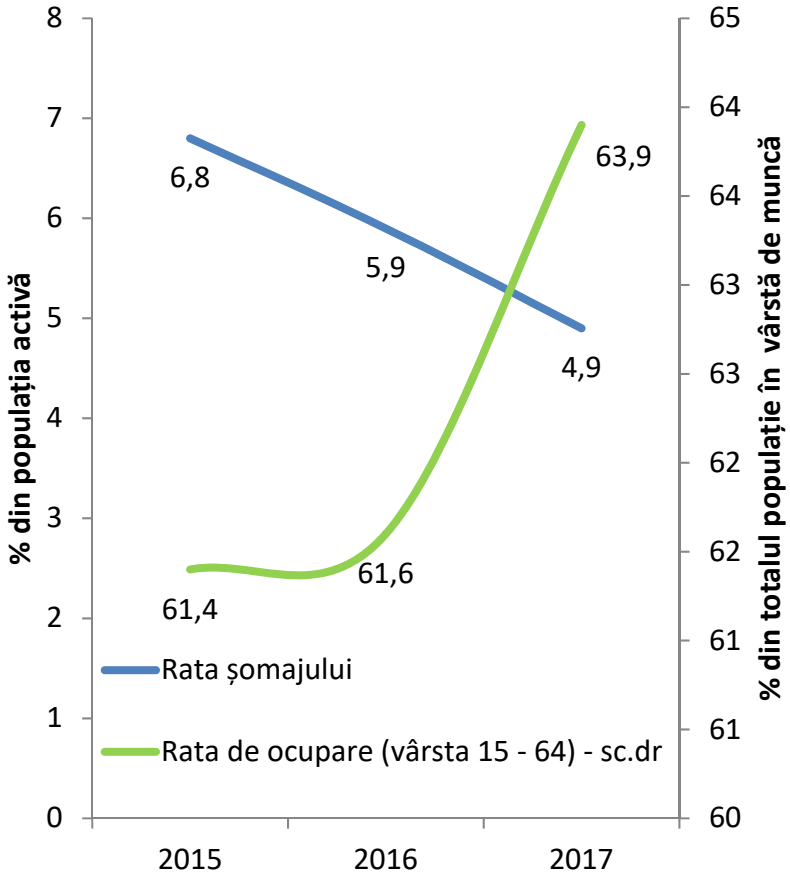
Maturitatea datoriei publice

Sursa: MFP

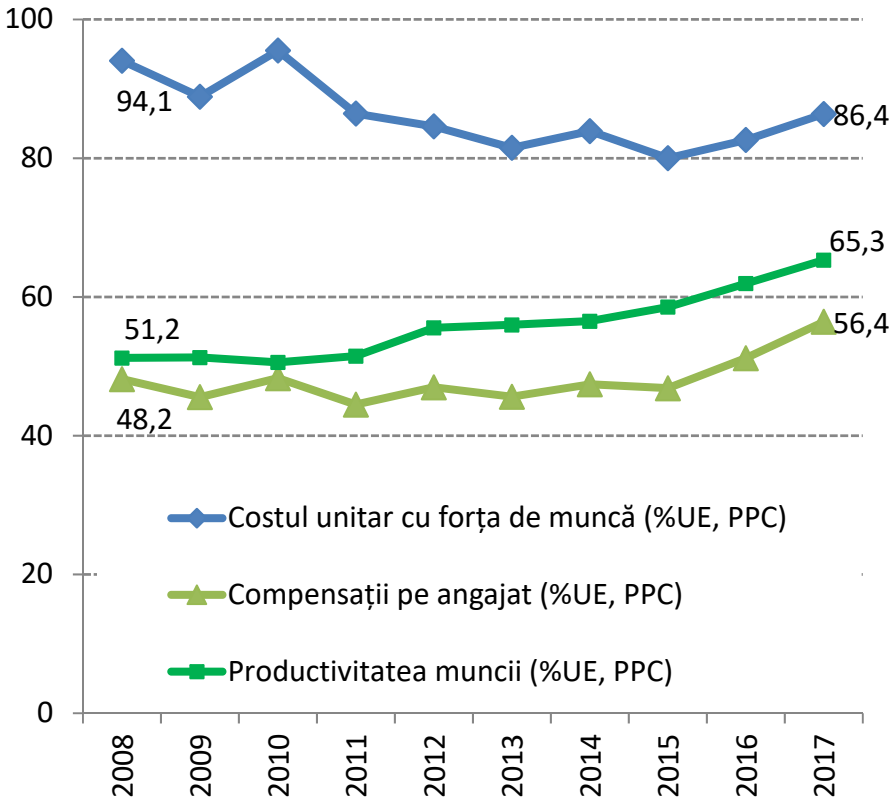
Piața muncii

Rata șomajului și rata de ocupare a populației

Sursa: Eurostat

Costul unitar cu forța de muncă

Sursa: Eurostat

2. Evoluții pozitive ale sectorului bancar

Indicatori de risc ai sectorului bancar

Solvabilitate	→
Calitatea activelor	↗
Profitabilitate	↗
Structura bilanțului	↗

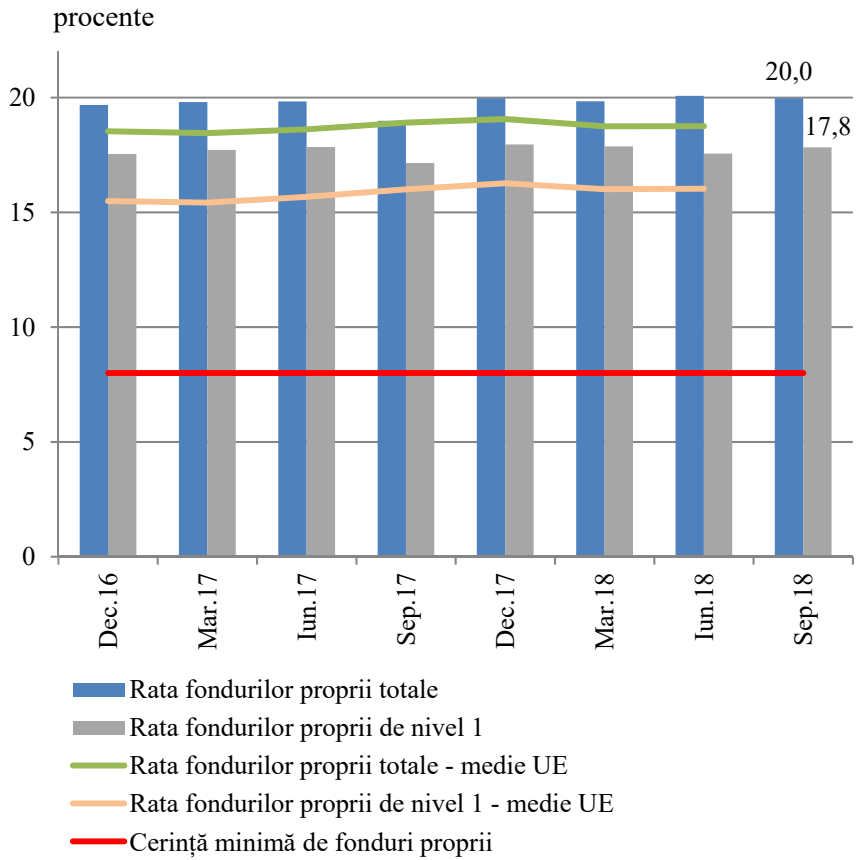
↗ Îmbunătățirea indicatorilor

↘ Deteriorarea indicatorilor

→ Menținerea constantă a indicatorilor

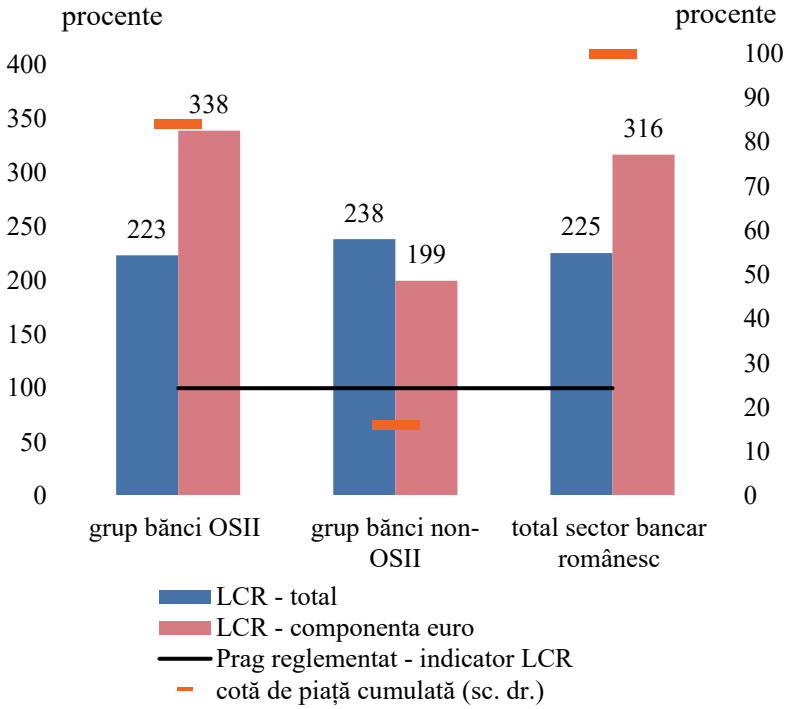
Solvabilitate

Adecvarea capitalului în România şi UE - valori medii -

Sursa: BNR, ABE

Indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate (LCR) - septembrie 2018

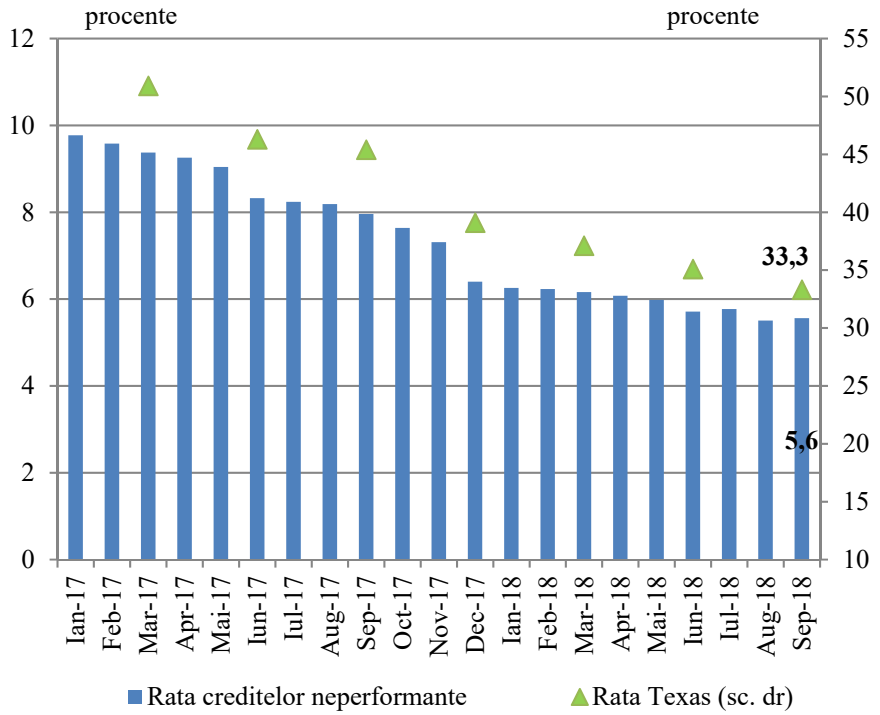

Notă: LCR = Raportul între valoarea rezervei de lichiditate și ieșirile nete de lichiditate; O-SII=alte instituții de credit de importanță sistemică;

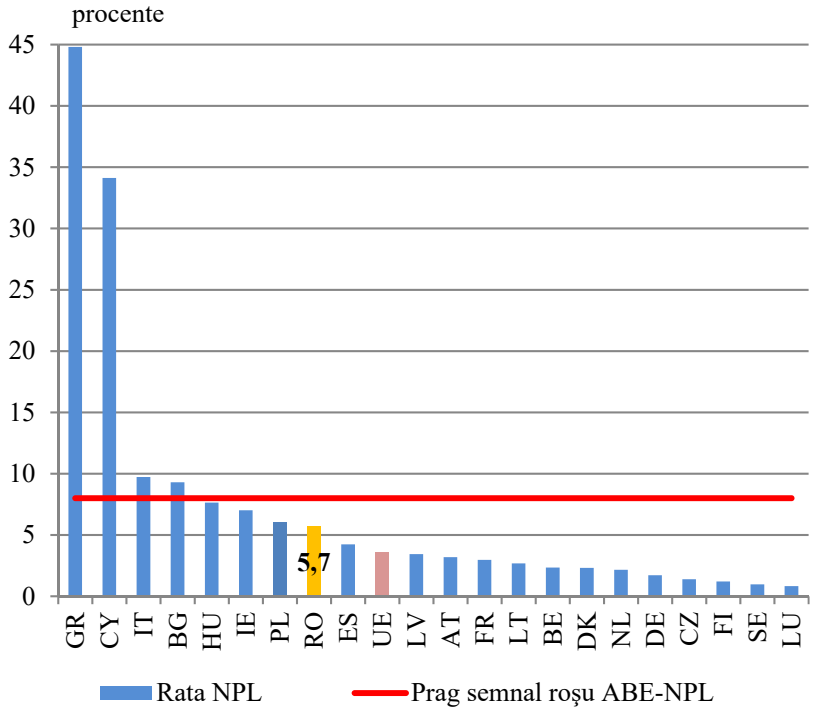
Sursa: BNR

Calitatea activelor

Rata creditelor neperformante - România
2017 - 2018

Rata creditelor neperformante - UE
iunie 2018

Notă: 1. Rata Texas = credite neperformante/(fonduri proprii de nivel 1 și ajustări pentru depreciere)

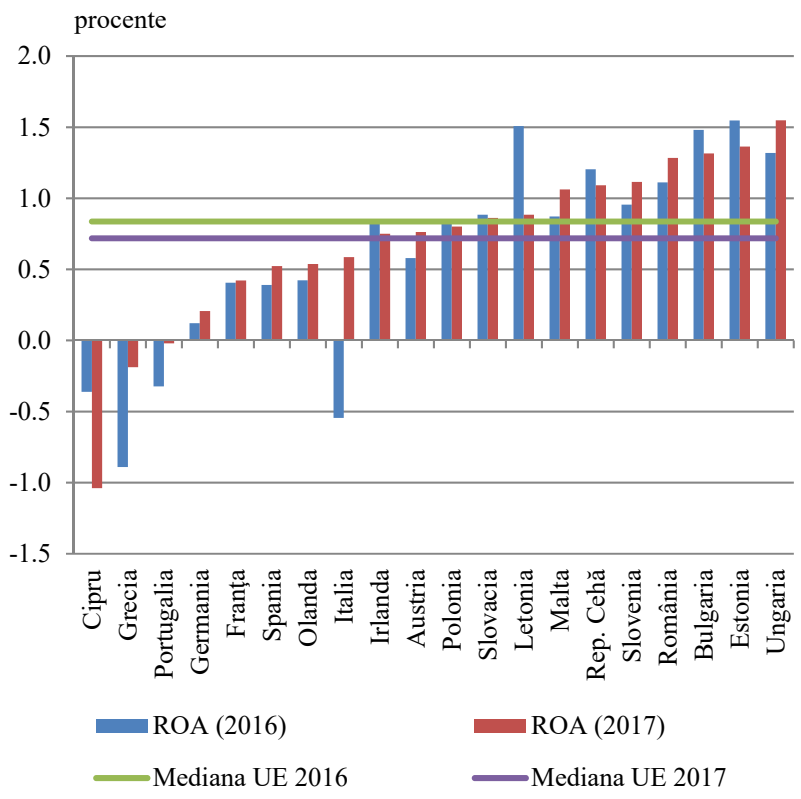
2. Creditele neperformante sunt creditele cu restanțe mai mari de 90 de zile și/sau creditele în cazul cărora este improbabil ca debitorul să-și îndeplinească integral obligațiile de plată fără executarea colateralului, indiferent de existența unor sume restante sau de numărul de zile de întârziere la plată (conform EBA)

Sursa: BNR

Sursa: ABE, BNR

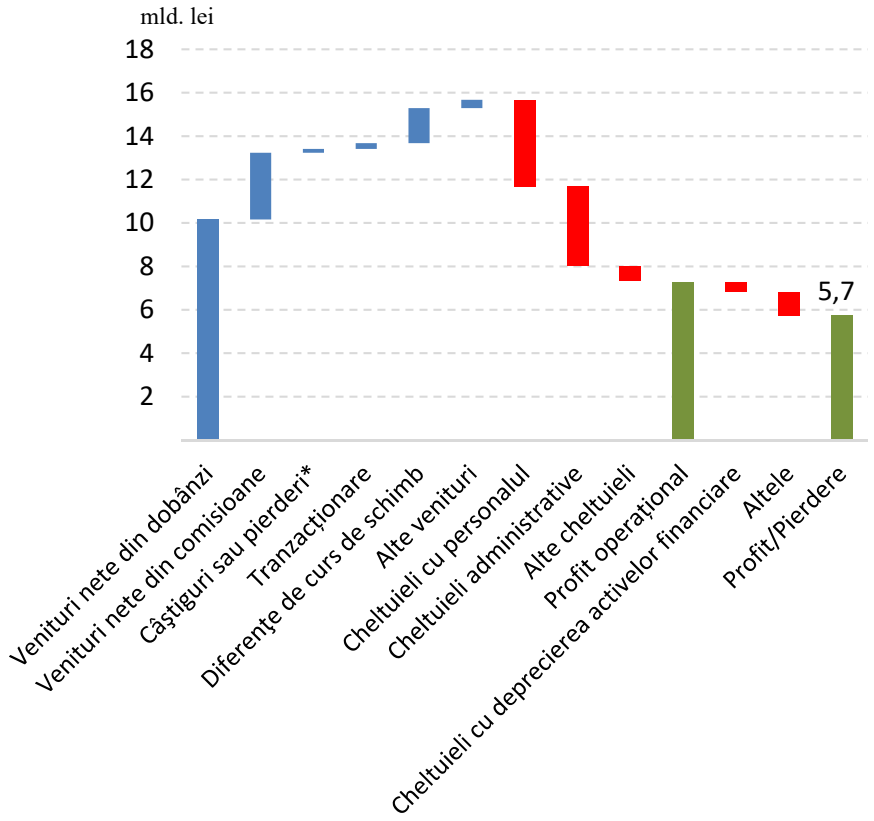
Profitabilitate

Profitabilitatea sectorului bancar

Notă: ROA=rata rentabilității activelor
Sursa: BCE, date la nivel consolidat

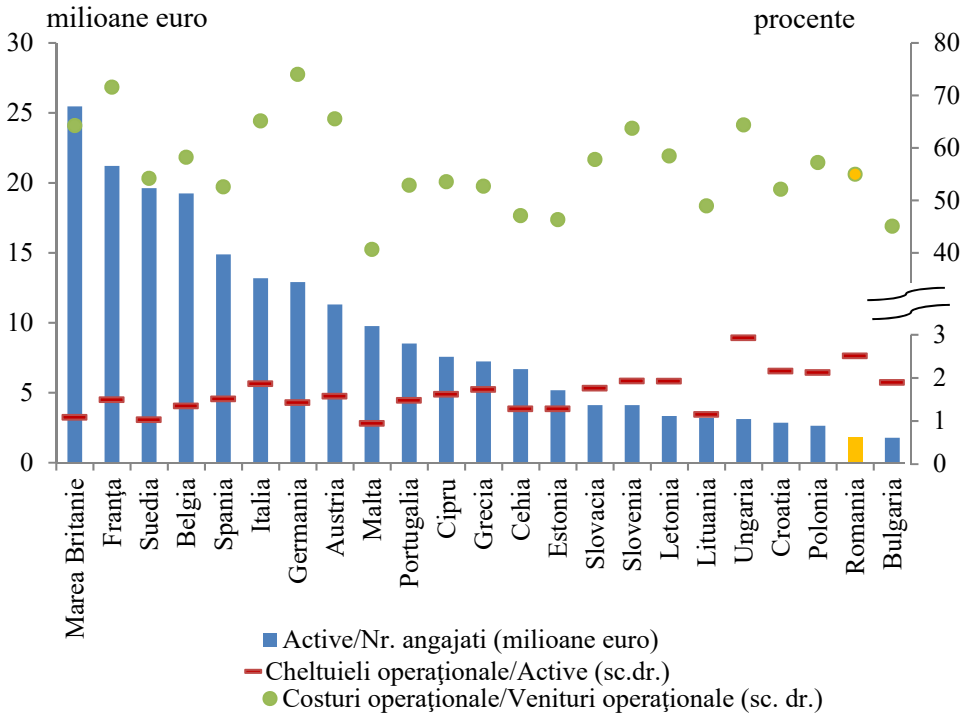
Structura contului de profit și pierdere pentru sectorul bancar septembrie 2018

Notă: * Câștiguri (+) sau pierderi (-) din derecunoașterea activelor și datoriilor financiare care nu sunt evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere.
Sursa: BNR

Profitabilitate (cont.)

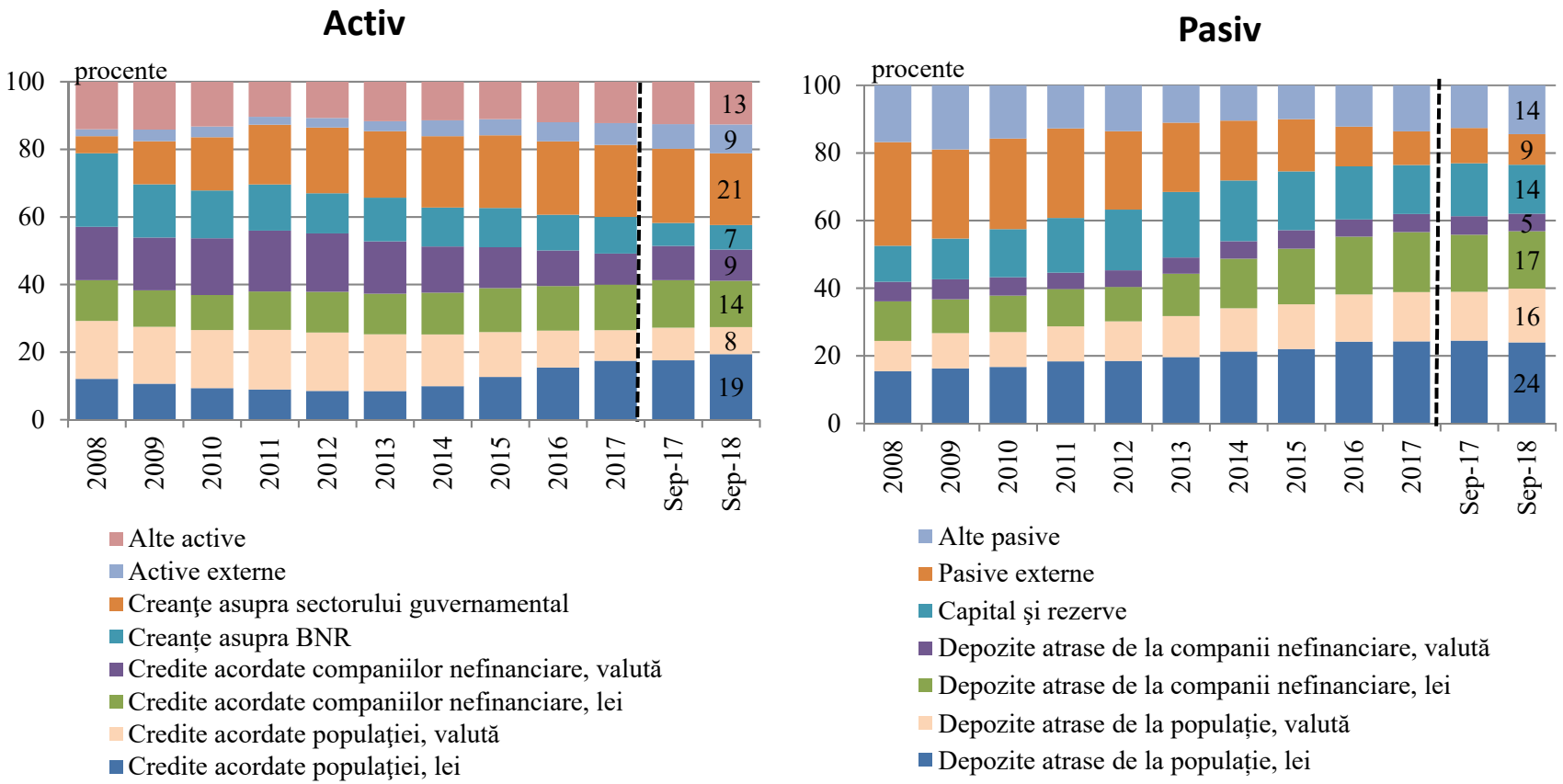
Indicatori de eficienţă operaţională – UE
decembrie 2017

Sursa: BCE

Structura bilanțului

Structura activelor și pasivelor bancare

Sursa: BNR

III. Harta riscurilor

Banca Centrală Europeană, noiembrie 2018

Riscul privind reevaluarea primei de risc pe pieţele financiare internaţionale	
Riscul provenind din provocările privind sustenabilitatea datoriei	
Riscul privind capacitatea de intermediere bancară	
Riscul de lichiditate din sectorul fondurilor de investiţii	

Notă: Culoarea indică intensitatea riscului. Săgeţile indică perspectiva riscului în perioada următoare.
Sursa: Banca Centrală Europeană, Financial Stability Review, noiembrie 2018

Rezerva Federală a SUA, noiembrie 2018

Situaţia Brexit şi tensiunile fiscale din zona euro
Probleme economice în China şi alte pieţe emergente
Tensiuni comerciale, incertitudini geopolitice şi alte situaţii ce cresc aversiunea la risc a investitorilor

Sursa: Board of Governors of The Federal Reserve System, Financial Stability Report, noiembrie 2018

Harta riscurilor - BNR

↑	Deteriorarea încrederii investitorilor în economiile emergente
↑	Incertitudini privind evoluţiile economice din UE: Brexit şi situaţia datoriilor suverane în zona euro
→	Riscul de nerambursare a creditelor contractate de către sectorul neguvernamental
↑	Tensionarea echilibrelor macroeconomice interne
↓	Evoluţii privind piaţa imobiliară

risc sistemic sever

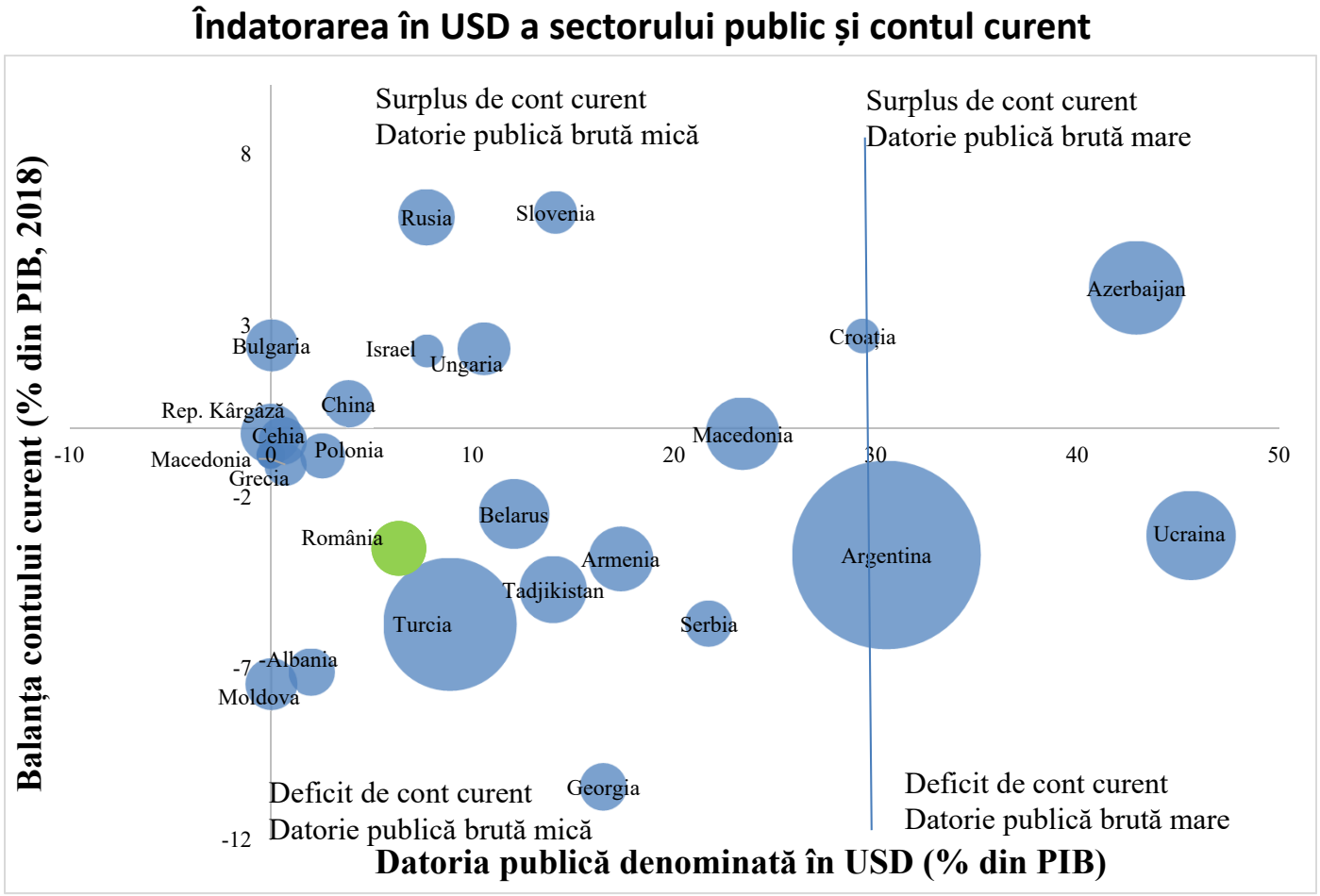
risc sistemic ridicat

risc sistemic moderat

risc sistemic redus

Notă: Culoarea indică intensitatea riscului. Săgeţile indică perspectiva riscului în perioada următoare.

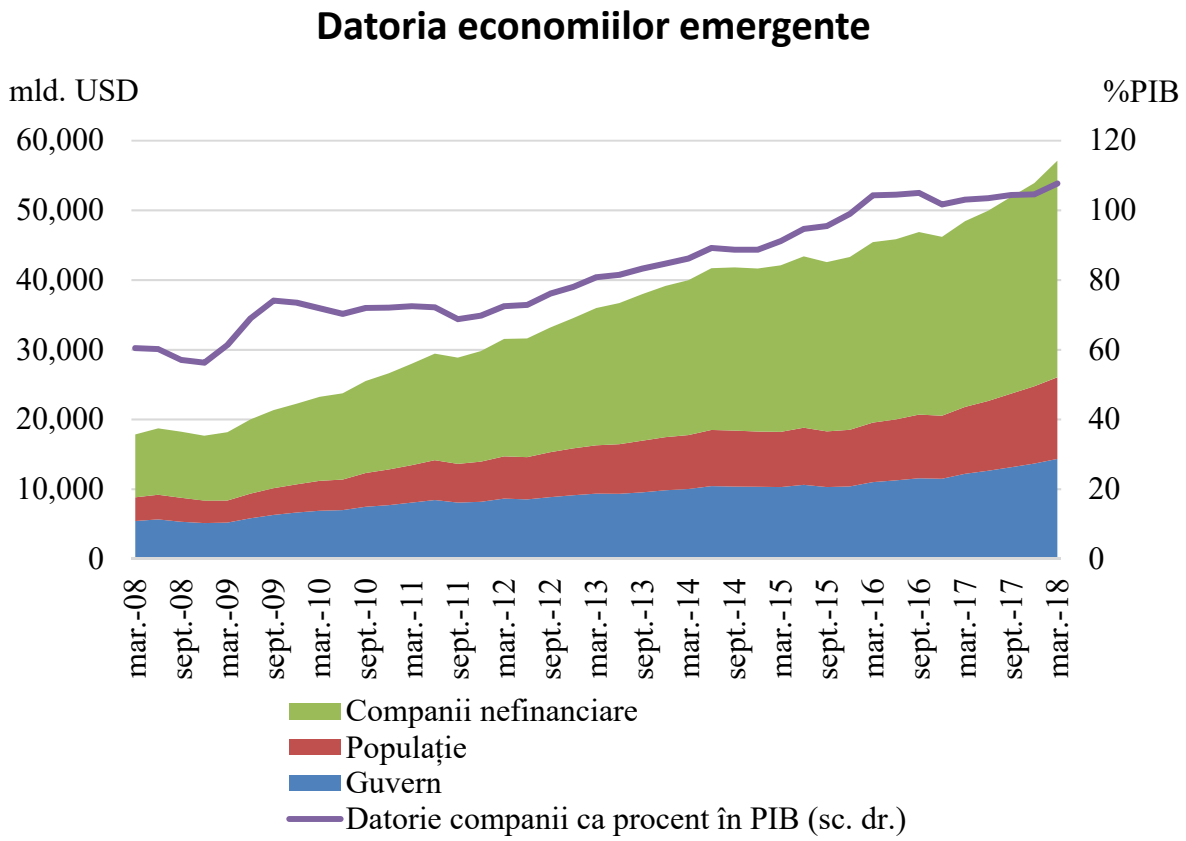
3.1. Deteriorarea încrederii investitorilor în economiile emergente

Notă: datoria publică denominată în dolari ca % din PIB reprezintă valoarea de piață a titlurilor de stat emise în dolari la septembrie 2018, raportată la valoarea PIB din 2017. Dimensiunea inflației și valoarea balanței contului curent raportat la PIB reprezintă valoari prognozate de Banca Mondială pentru 2018. Dimensiunea cercurilor reflectă diferența relativă dintre ratele de inflație.

Sursa: Thomson Reuters

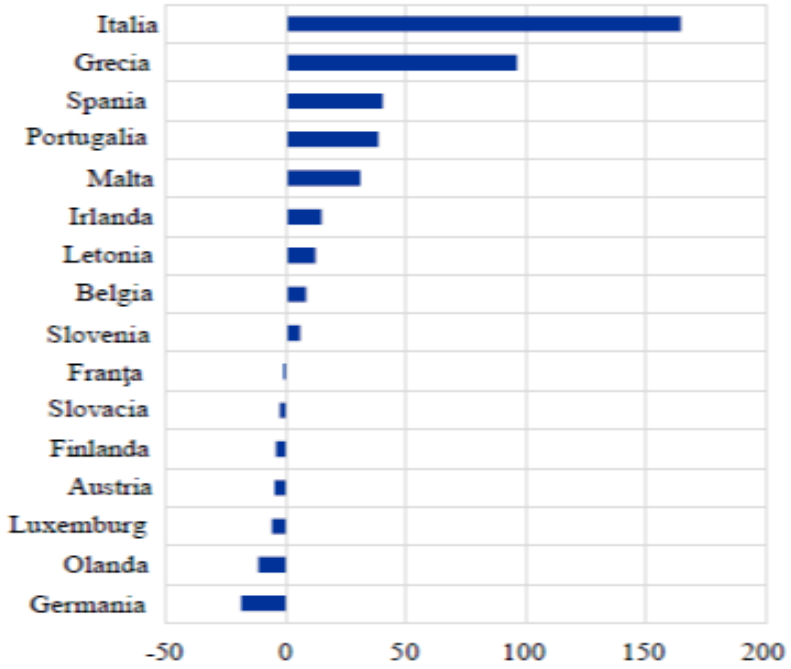
Evoluția datoriei totale a economiilor emergente

Sursa: BIS

3.2. Incertitutidini privind evoluțiile economice din UE: Brexit și situația datoriilor suverane în zona euro

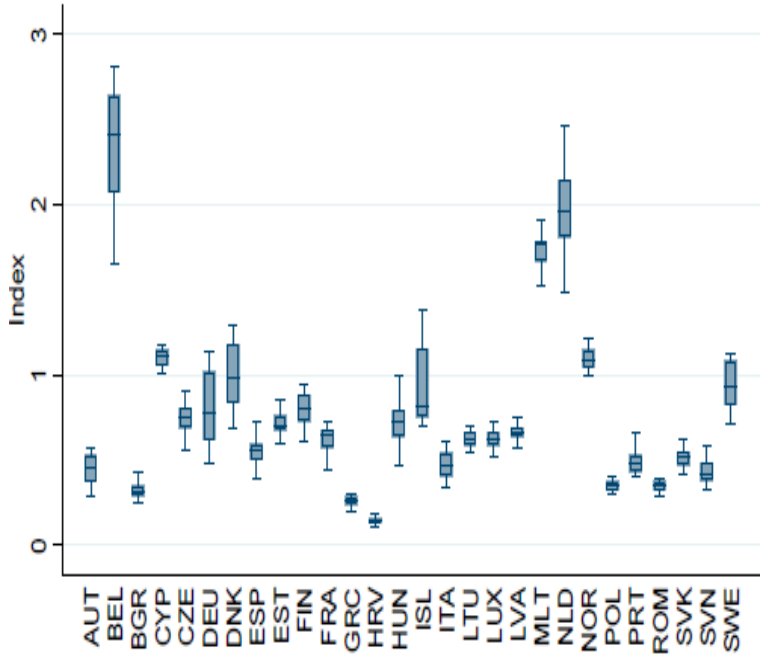
Modificări în randamentul titlurilor de stat pe 10 ani în zona euro

Notă: valori zilnice, diferența în puncte de bază între 1 mai 2018 și 21 noiembrie 2018
Sursa: Banca Centrală Europeană, Financial Stability Review, noiembrie 2018

Impactul Brexit

Indice de integrare cu Marea Britanie

Notă: indicele de integrare a fost construit folosind analiza componentelor principale pentru valoarea adăugată din comerț, participarea în lanțurile de aprovizionare, deschiderea comerțului cu servicii, pozițiile bancare transfrontaliere și migrația;
Sursa: FMI, "Euro Area Policies", Country Report No. 18/224, iulie 2018

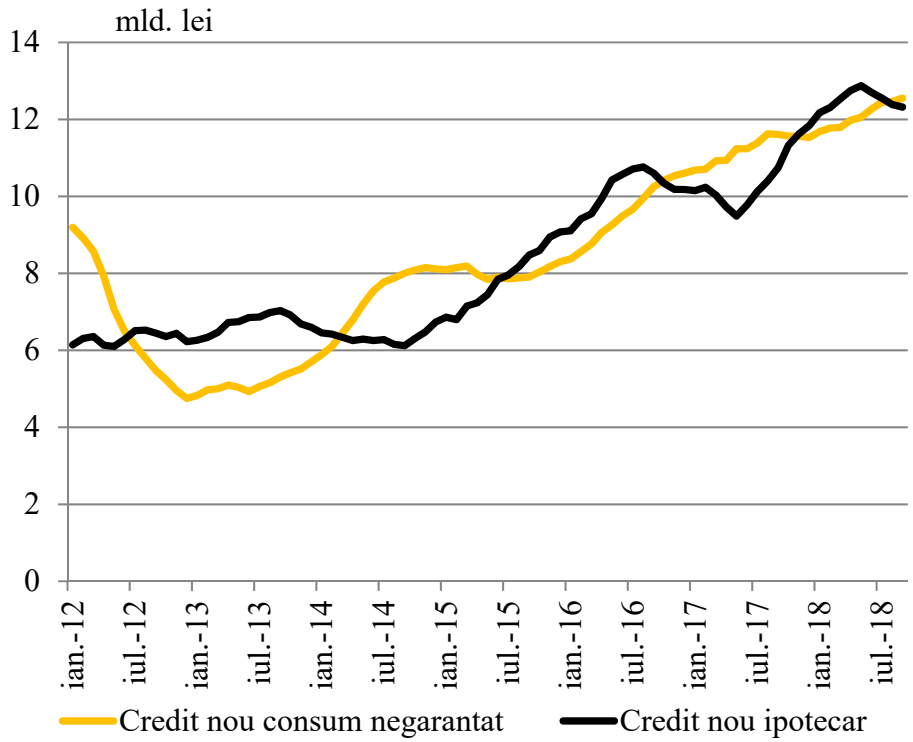
Impactul Brexit asupra țărilor UE (modificări procentuale față de scenariul de bază pentru 2030)

Țară/ Regiune	Deschiderea față de Marea Britanie	Modificare PIB	
		Varianta WTO	Varianta FTA
Austria	1.10%	-0.4	-0.3
Țările baltice	1.40%	-0.4	-0.3
Belgia și Luxemburg	5.90%	-2.1	-1.5
Bulgaria	1.60%	-0.6	-0.5
Croatia, Cipru și Malta	3.00%	-0.8	-0.7
Cehia	1.90%	-0.6	-0.5
Danemarca	2.90%	-0.8	-0.7
Germania	1.40%	-0.6	-0.5
Finlanda	2.00%	-0.4	-0.4
Franța	1.50%	-0.6	-0.5
Grecia	1.10%	-0.6	-0.4
Ungaria	2.40%	-0.8	-0.7
Irlanda	12.00%	-3.7	-3.4
Italia	1.30%	-0.5	-0.4
Olanda	3.30%	-1.2	-0.9
Polonia	1.50%	-0.6	-0.4
Portugalia	1.80%	-0.9	-0.7
România	1.00%	-0.3	-0.3
Slovacia	1.60%	-0.6	-0.5
Slovenia	1.20%	-0.3	-0.3
Spania	1.90%	-0.9	-0.7
Suedia	2.20%	-0.7	-0.6
UE fără Marea Britanie	2.10%	-0.8	-0.6

Notă: deschiderea unei țări/regiuni față de Marea Britanie a fost calculată ca volum exporturi către Marea Britanie plus voum importuri din Marea Britanie, raportat la PIB-ul țării/regiunii respective; WTO=World Trade Organization, FTA=Free Trade Agreement;
Sursa: Hugo Rojas-Romagosa (2016), "Trade effects of Brexit for the Netherlands", CPB Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis, Background Document, June 2016

3.3. Riscul de nerambursare a creditelor contractate de către sectorul neguvernamental

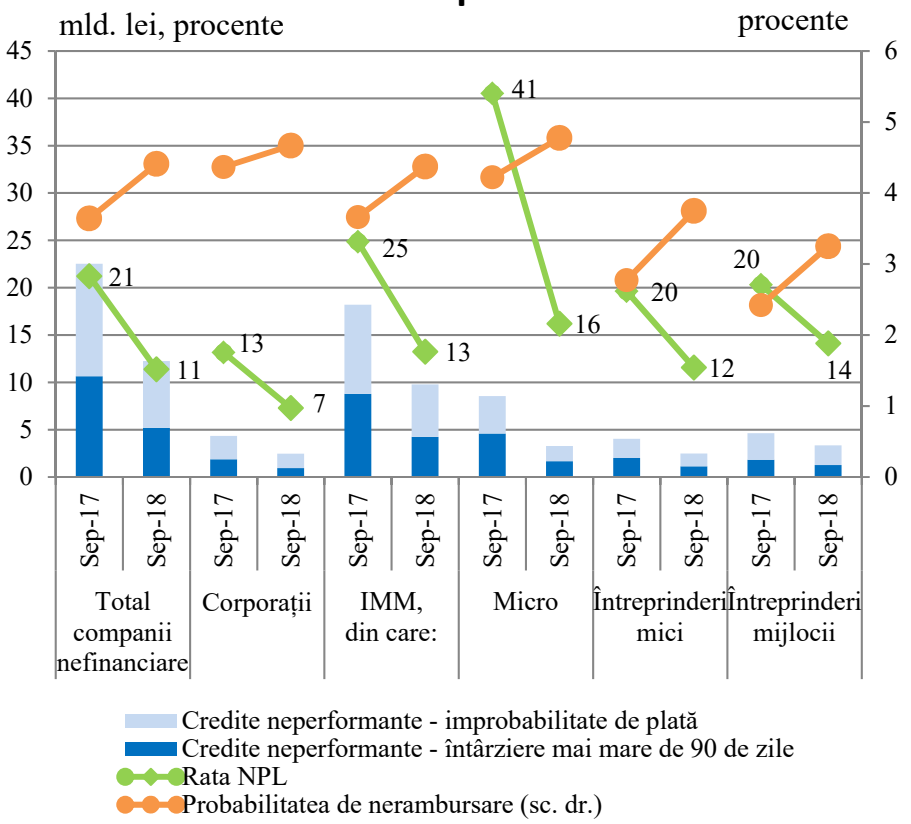
Evoluția creditului nou acordat populației

Notă: *fără refinanțări, restructurări, conversii, transferuri (fluxuri anualizate)

Sursa: BNR

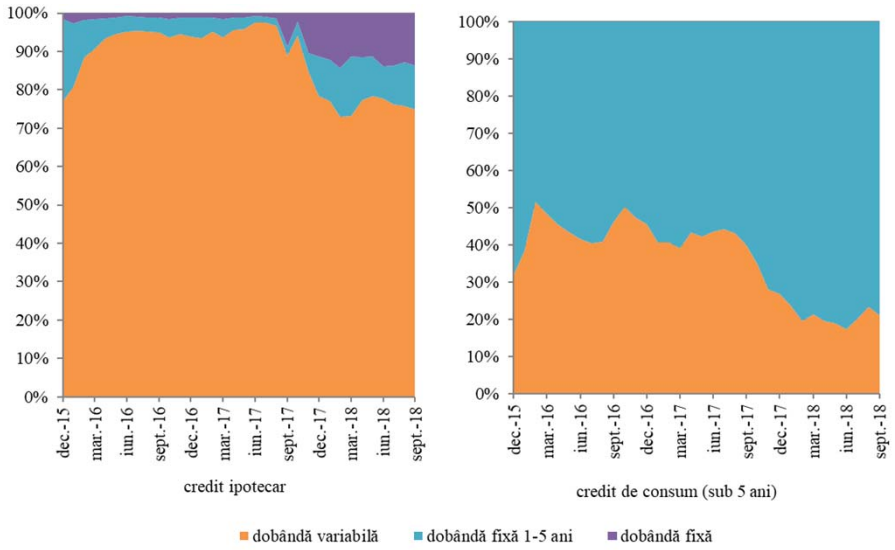
Rata creditelor neperformante şi a probabilităţii de nerambursare, în funcţie de dimensiunea companiilor

Sursa: BNR, MFP

Structura creditului în funcție de tipul ratei dobânzii

Ponderea fluxurilor de credit după tipul ratei dobânzii

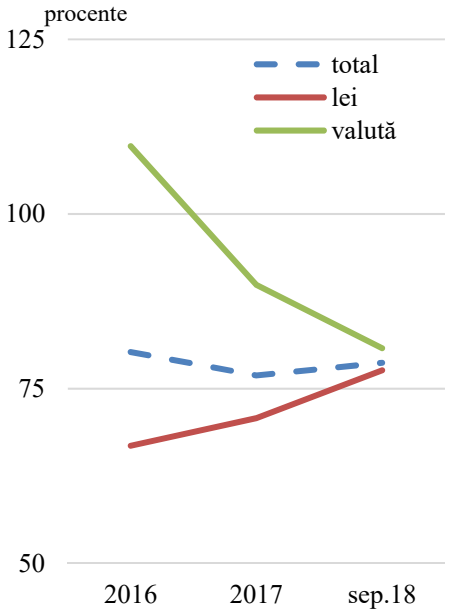

Notă: Sunt incluse printre creditele cu dobândă variabilă și creditele cu dobândă cu perioadă fixă sub un 1 an; au fost considerate credite cu dobândă fixă: i) creditele ipotecare și creditele de consum garantate cu ipoteci cu maturitate de peste 5 ani care au perioadă de fixare a dobânzii de peste 5 ani, și ii) creditele de consum cu maturitate de până în 5 ani care au perioadă de fixare a dobânzii între 1 și 5 ani.

Sursa: BNR

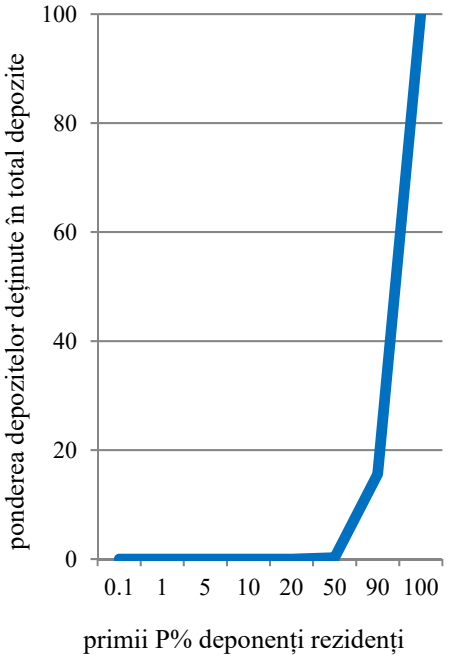
Inegalitatea distribuției depozitelor

Raportul dintre credite și depozite

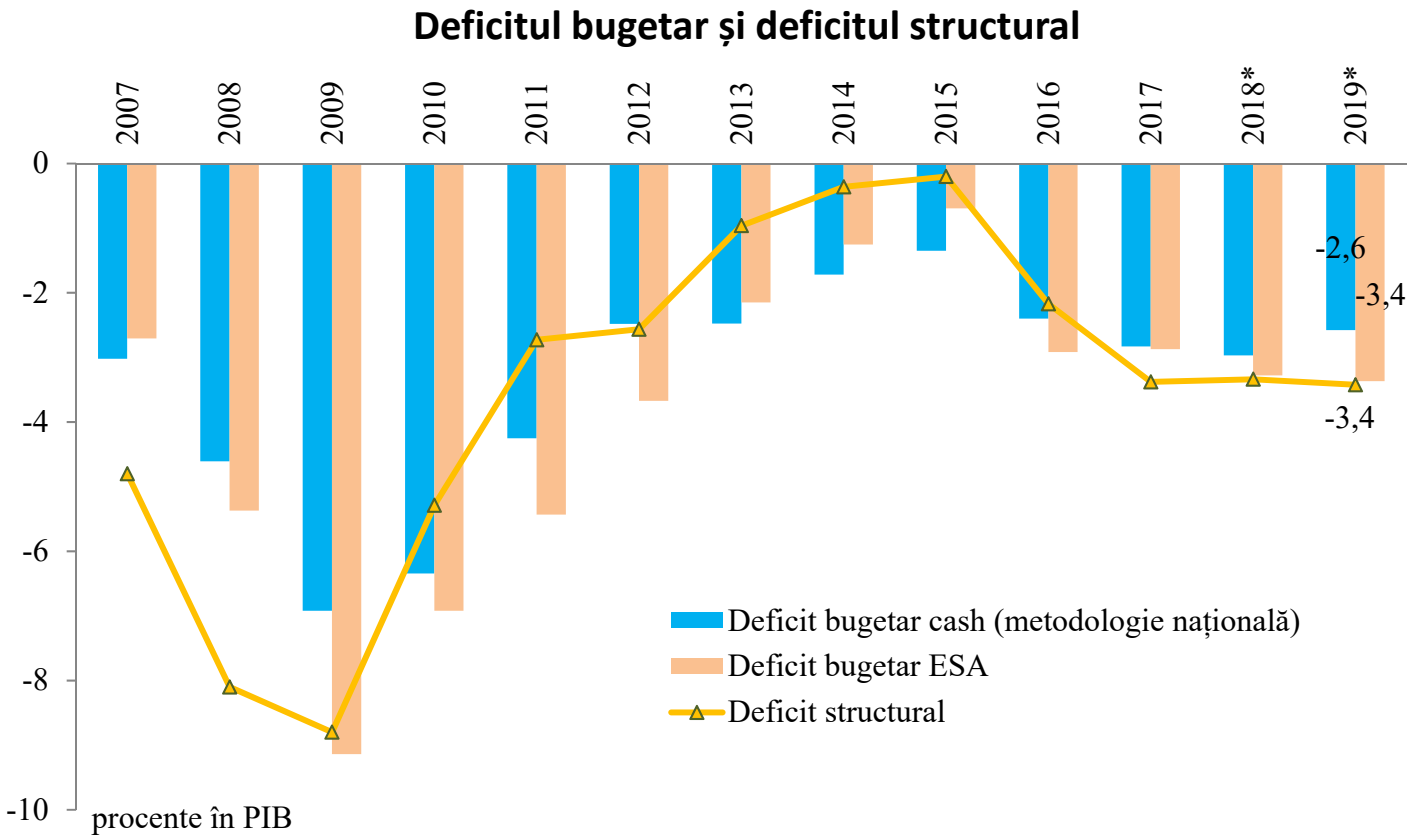
Sursa: BNR

Repartizarea deponenților rezidenți în funcție de valoarea depozitelor deținute

Sursa: FGDB

3.4. Tensionarea echilibrelor macroeconomice interne

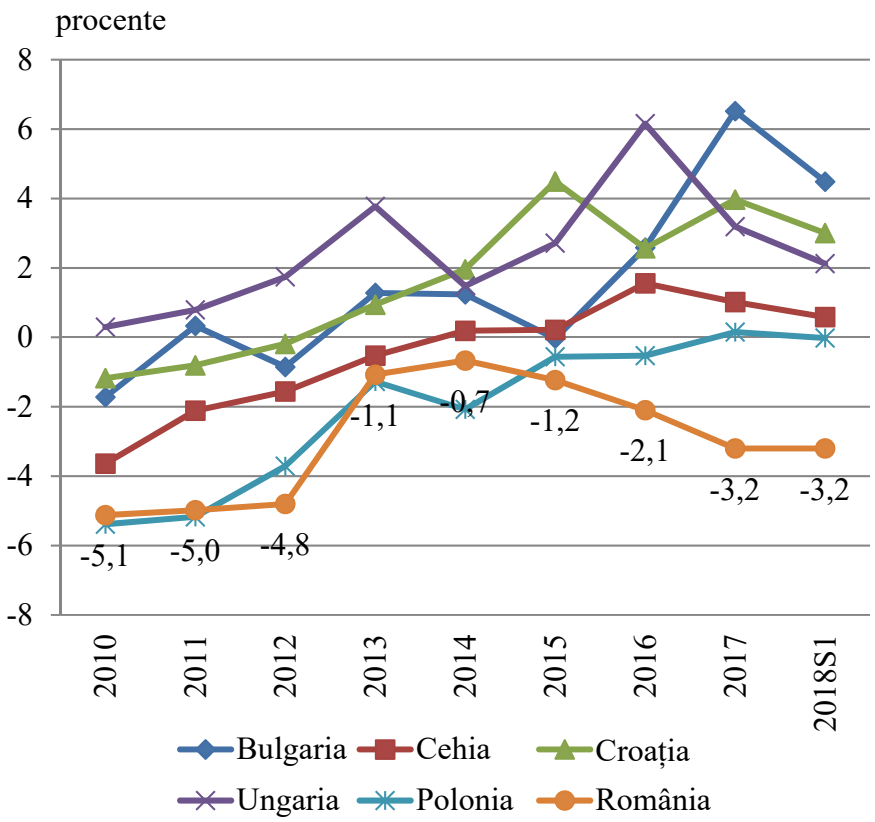

Notă: * valori prognozate, ** deficitul structural reprezintă deficitul bugetar ajustat cu componenta ciclică (estimată pe baza PIB potențial)

Sursa: MFP, Comisia Europeană

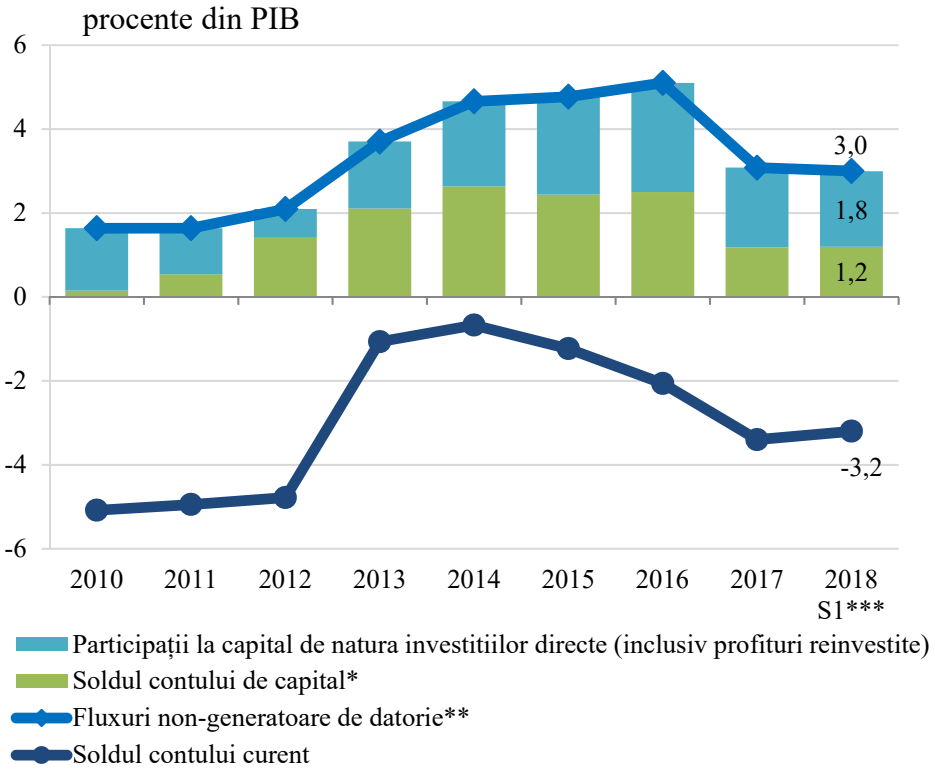
Tensionarea echilibrelor macroeconomice interne (cont.)

Ponderea contului curent în PIB

Sursa: Eurostat, BNR

Deficitul de cont curent și fluxurile negeneratoare de datorie

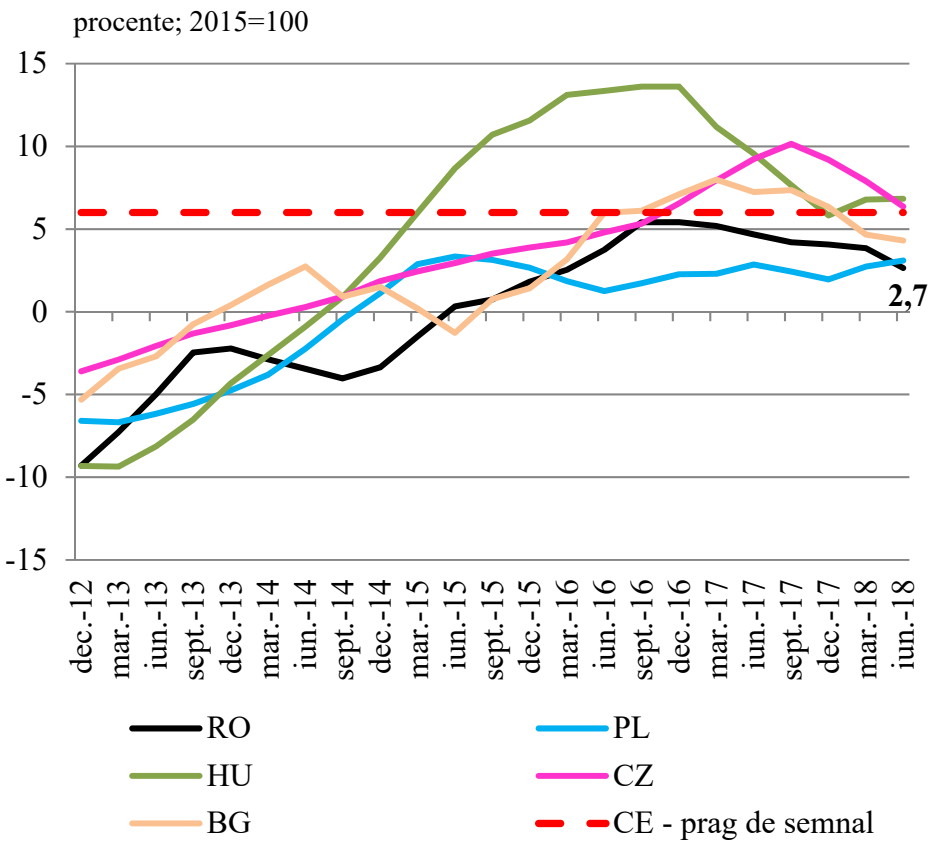

Notă: * Preponderent fonduri europene structurale şi de investiţii;
** Participații la capital de natura investitiilor directe (inclusiv profituri reinvestite) + Soldul contului de capital
*** valoarea este anualizată

Sursa: BNR, Eurostat

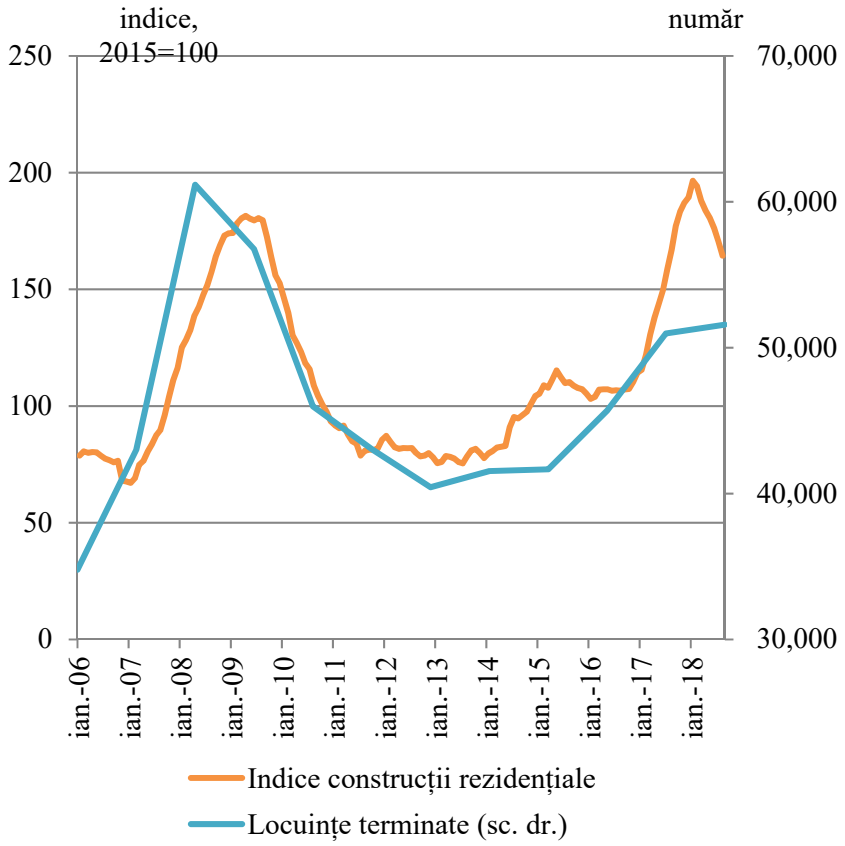
3.5. Evoluții privind piața imobiliară

Evoluția anuală reală a prețului imobilelor rezidențiale

Sursa: Eurostat, calcule BNR

Evoluția construcțiilor de tip rezidențial

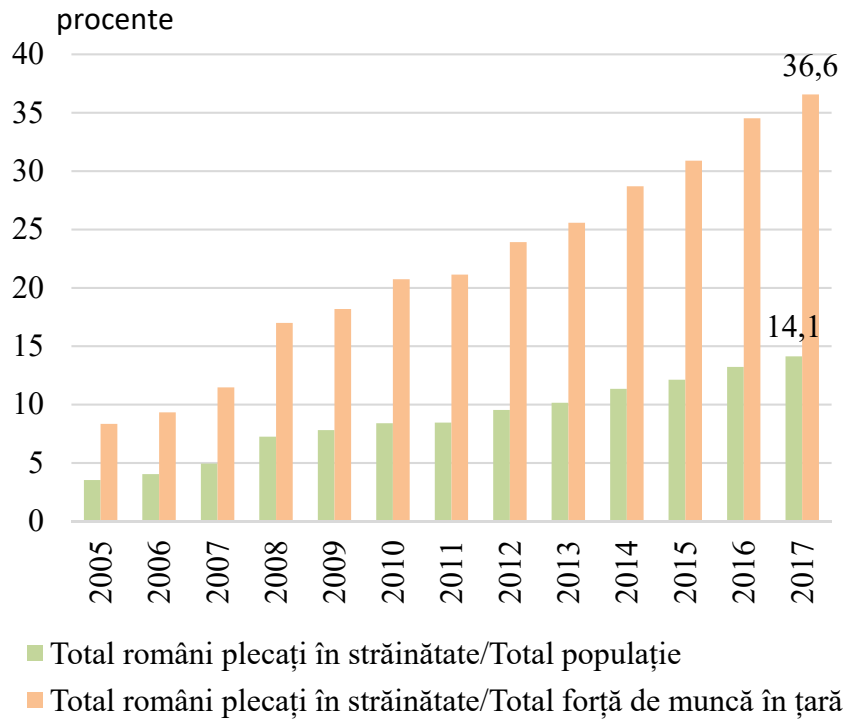
Sursa: INS

4. Harta vulnerabilităților structurale

A. Problema demografică
B. Disciplina scăzută de plată în economie
C. Nivelul scăzut al intermedierii financiare

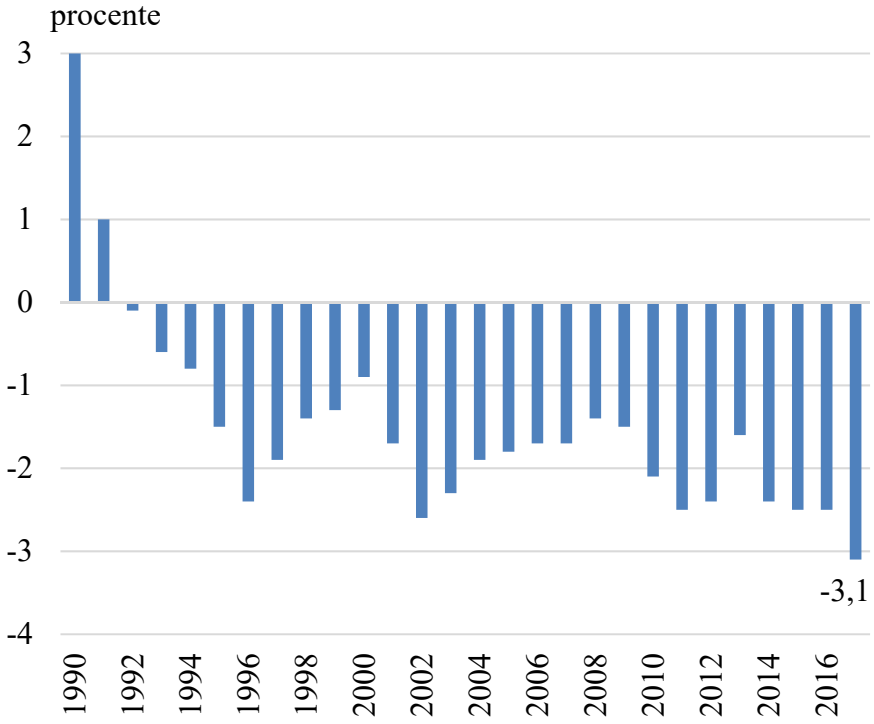
4.1. Problema demografică

Emigrația (cumulativ)

Sursa: Eurostat, INS

Rata sporului natural al populației

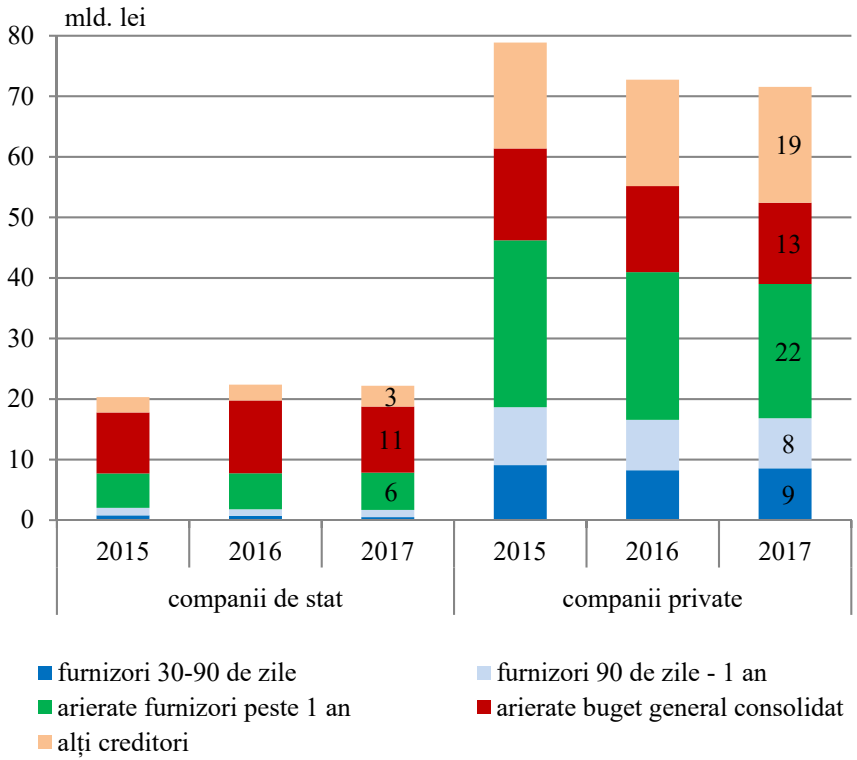

Notă: spor natural la 1000 de locuitori

Sursa: INS

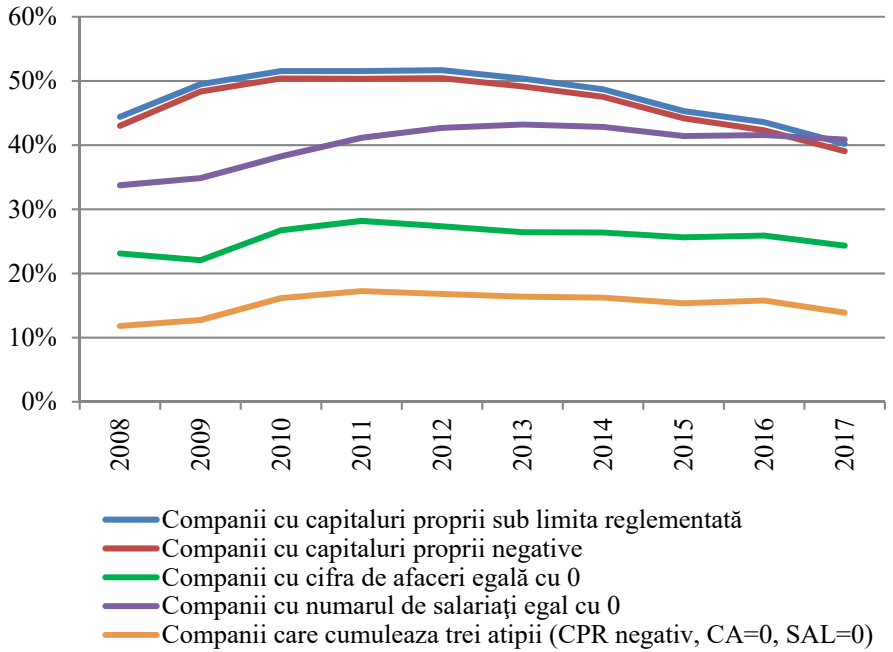
4.2. Disciplina scăzută de plată în economie

Structura restanţelor* la plată în economie, după forma de proprietate

Notă: * altele decât cele față de sectorul bancar
Sursa: MFP, BNR

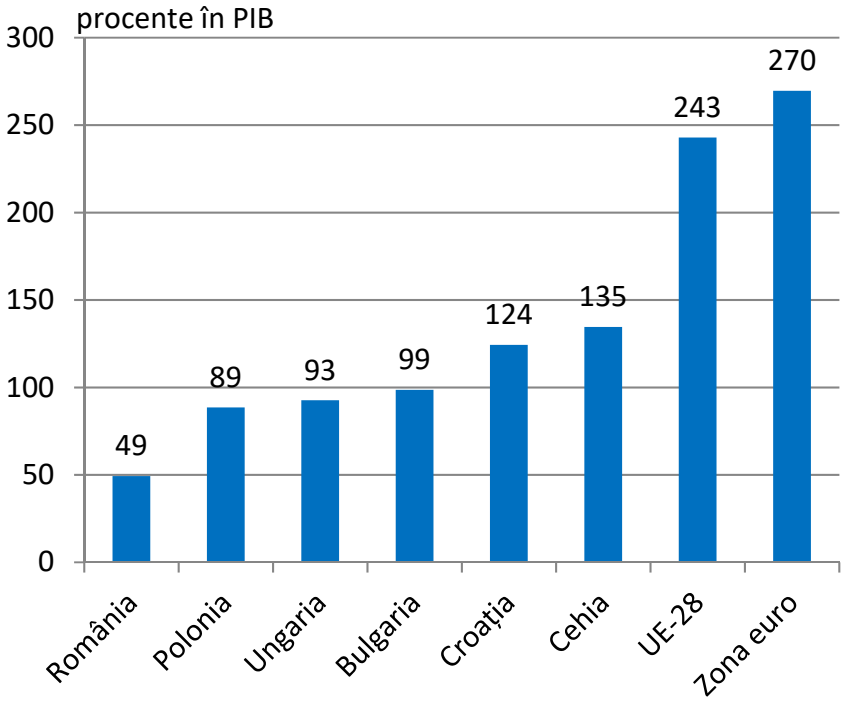
Evoluția numărului companiilor atipice* (pondere în numărul total de companii din economie)

Notă: *Companiile atipice sunt companiile care îndeplinesc cel puțin una din următoarele condiții: i) poziția capitalului propriu este sub nivelul reglementat, ii) cifra de afaceri a fost egală cu 0, iii) nu înregistrau niciun salariat;
Sursa: MFP, calcule BNR

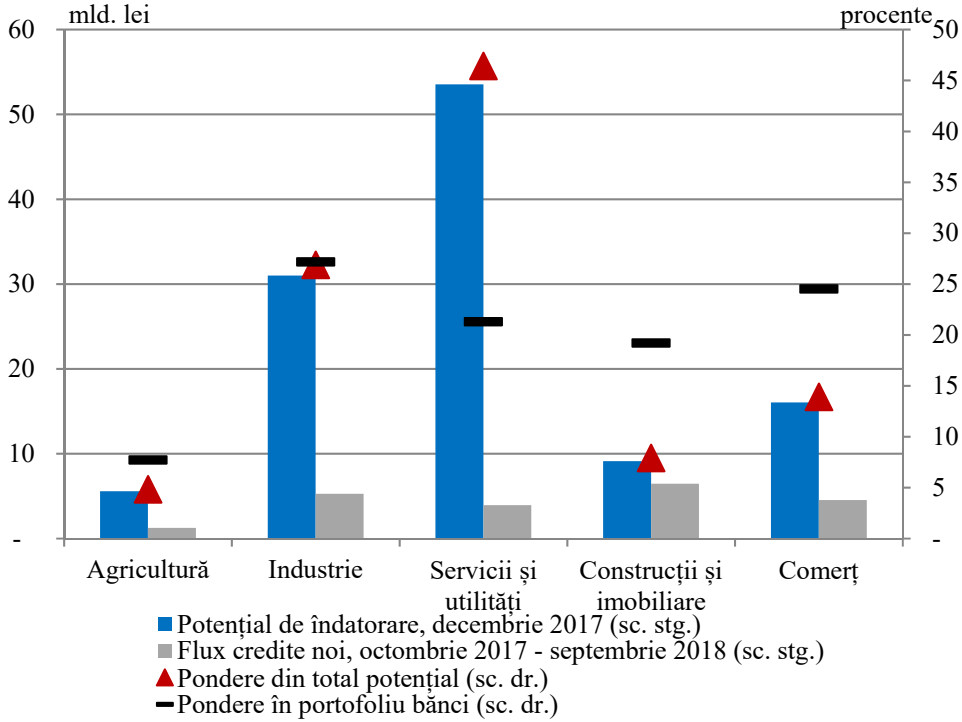
4.3. Nivelul scăzut al intermedierii financiare

Ponderea activelor sectorului bancar în PIB (T2 2018)

Sursa: BCE

Potențialul de creditare în funcție de sectorul de activitate al companiilor (septembrie 2018)

Sursa: MFP, BNR, calcule BNR

Harta riscurilor - BNR

↑	Deteriorarea încrederii investitorilor în economiile emergente
↑	Incertitudini privind evoluţiile economice din UE: Brexit şi situaţia datoriilor suverane în zona euro
→	Riscul de nerambursare a creditelor contractate de către sectorul neguvernamental
↑	Tensionarea echilibrelor macroeconomice interne
↓	Evoluţii privind piaţa imobiliară

risc sistemic sever

risc sistemic ridicat

risc sistemic moderat

risc sistemic redus

Notă: Culoarea indică intensitatea riscului. Săgeţile indică perspectiva riscului în perioada următoare.